

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนดอนสะไมย์วิทยา อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1

ชวลีกร เชียงปะละ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนดอนสะไมย์วิทยา อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน จำแนกตามเพศและอายุ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ค่า t (t-test) ค่า F (One Way Analysis of Variance) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนดอนสะไมย์วิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการให้บริการแก่ชุมชน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนดอนสะไมย์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนดอนสะไมย์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ในด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ 20-30 ปี ในด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และโดยภาพรวม พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 31- 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 20-30 ปี ส่วนด้านการให้บริการแก่ชุมชนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ ผู้ปกครองนักเรียน งานชุมชนสัมพันธ์

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

โรงเรียนและชุมชนนั้น มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันการที่จะดำเนินการจัดการศึกษาโดยรัฐ หรือประชาชนเพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้นย่อมประสบผลสำเร็จได้ยาก ทั้งนี้เพราะการที่มีการจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นก็เพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนในชุมชน แต่การศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในสถานศึกษาเท่านั้น สถานศึกษาเป็นเพียงสถานที่จัดการศึกษาอย่างมีแบบแผนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม สถานศึกษาจะทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่ผู้เรียนได้ครบถ้วนทุกสิ่งนั้นย่อมเป็นไปได้ (สมเดช สีแสง, 2541, หน้า 85)

การศึกษาจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับคนในชุมชนทุกคน และถือว่าชุมชนจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการศึกษา การจัดการศึกษาที่ดี จะต้องคำนึงถึงชุมชน ท้องถิ่นสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น บุคคลที่อยู่ในชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา ซึ่งแนวคิดดังกล่าวส่งผลให้การศึกษาในปัจจุบันเน้นในเรื่องการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของคนส่วนใหญ่ในชุมชนและสังคม โดยพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา จะทำงานแยกอิสระจากกันไม่ได้ จำเป็นต้องพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสถานศึกษา ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และชุมชนก็ต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วยเช่นกัน การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีบทบาทในสถานศึกษา การให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดความรัก ห่วงเห่นเห็นคุณค่าในท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น อีกทั้งช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง โรงเรียนดอนสะไมย์วิทยา จัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น มีนักเรียน 140 คน โรงเรียนต้องมีการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่างๆ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างชัดเจน

จากหลักการดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนดอนสะไมย์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ทั้งนี้ เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในการปรับปรุงพัฒนา คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ในการที่จะกำหนดยุทธศาสตร์ และวางแผนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป เพื่อเป็นการพัฒนางานสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนให้มีศักยภาพและเกิดผลดีแก่โรงเรียนต่อไป โรงเรียนจำเป็นต้องทราบว่าความคิดเห็นชุมชนของโรงเรียนทำให้ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด จึงได้สนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องาน ชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนดอนสะไมย์วิทยานี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนคอนสแตนติเยอวิทยาลัย อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนคอนสแตนติเยอวิทยาลัย อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน จำแนกตามเพศ และอายุ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนคอนสแตนติเยอวิทยาลัย ตำบลนาชาว อำเภอเมืองน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 ทั้งหมด 140 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศและอายุ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียน 4 ด้าน คือ 1. ด้านการประชาสัมพันธ์ 2. ด้านการให้บริการแก่ชุมชน 3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน 4. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากตำรา เอกสาร บทความ ทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่ได้มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ สอบถามสถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนตรวจสอบ โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องIOC (Index of Item Objective Congruence หรือ Index of Concordance) และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. คัดเลือกแบบสอบถามในแบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาสร้างเป็นแบบสอบถามจริง จำนวน 20 ข้อ จากนั้นนำข้อคำถาม 20 ข้อในแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามได้ค่าความเหมาะสมสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ (TOC) มีค่าเท่ากับ .95

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92

7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนดอนสระไมย์วิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการให้บริการแก่ชุมชน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนดอนสระไมย์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่องานชุมชนสัมพันธ์ของโรงเรียนดอนสระไมย์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ 20-30 ปี ในด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และโดยภาพรวม พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 31-40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 20-30 ปี ส่วนด้านการให้บริการแก่ชุมชนไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์โรงเรียนดอนสระไมย์วิทยา อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่องานชุมชนสัมพันธ์โรงเรียนดอนสระไมย์วิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ การให้บริการ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ธรรมนูญ สุขสวัสดิ์ (2553, บทคัดย่อ) ได้วิจัยความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสถานศึกษาในเครือข่ายการศึกษาสุนทรภู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ของสถานศึกษาในเครือข่ายของการศึกษาสุนทรภู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ระดับมาก และพิจารณารายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่ 5 ด้านงานจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ (\bar{X} = 4.18) ด้านงานประชาสัมพันธ์ (\bar{X} = 3.83) และด้านงานให้บริการชุมชน (\bar{X} = 3.79) ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามเพศ อายุ และ ระดับ การศึกษา พบว่า เพศและอายุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับการศึกษาพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก เพราะ โรงเรียนได้จัดให้ มีการประชาสัมพันธ์ การประชุมผู้ปกครอง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร เผยแพร่ผลงานให้กับ ชุมชนได้รับรู้ เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนกับ โรงเรียนมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอรวมทั้ง การให้การช่วยเหลือ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในด้านการประชาสัมพันธ์ของ โรงเรียนใน ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โรงเรียนคอนสะไมย์วิทยา (แผนปฏิบัติการประจำปี, 2560) เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานสถานศึกษาต่อสาธารณชน และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 44) ได้ให้กล่าวว่าของการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษา เป็นการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน อันจะช่วยให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้สะดวกยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นความพยายามอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบของ หน่วยงานเพื่อนำมาซึ่งความร่วมมือร่วมใจ และความเข้าใจอันดีกับประชาชนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน และ รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกันและกันอีกด้วยความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ การบริหารงาน ของหน่วยงาน องค์กรต่างๆ จะสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้ ต้องอาศัยความร่วมมือมีความสัมพันธ์กับคน คือ เจ้าหน้าที่ พนักงานและประชาชนมีส่วนเกี่ยวข้อง คน เหตุการณ์ สังคมจะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ แต่ถ้าหน่วยงาน ใดหรือสถาบันใด ขาดการเผยแพร่บอกกล่าวให้ประชาชนทราบประชาชนก็จะไม่มีการสนับสนุนองค์กร ซึ่งสิ่ง เหล่านี้ต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ สาเหตุที่การประชาสัมพันธ์เข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญในการดำเนินงาน ขององค์กร สถาบัน หรือหน่วยงานต่างๆ อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการซึ่งจำเป็นต้องใช้การประชาสัมพันธ์ ภายในหน่วยงานด้วยกันเองทางหนึ่งกับการประชาสัมพันธ์ภายนอก คือ ระหว่างสถาบันกับประชาชนในชุมชน อีกทางหนึ่ง

1.2 ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นเพราะ โรงเรียนมีการ จัดการด้านการให้บริการต่าง ๆ ทั้งในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้าน การให้บริการอาคารสถานที่ของ โรงเรียน การให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามา

ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนของโรงเรียน เช่น การยืมหนังสือจากห้องสมุด การยืมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ สอดคล้องกับ เสงี่ยม บำรุงพงษ์ (2553, บทคัดย่อ) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการสร้างสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน รูปแบบการพัฒนา คือ วางแผนการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้ชัดเจนและมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการมีการกำกับ ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป 2) ด้านการให้บริการแก่ชุมชน รูปแบบการพัฒนา คือ วางแผนร่วมกันเปิดศูนย์อาชีพชุมชนขอรับการสนับสนุนงบประมาณและวิทยากรจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนติดตั้งกำลังไฟฟ้าให้เพียงพอ ร่วมกันใช้ข้อตกลงในการใช้อาคารสถานที่ เปิดบริการให้ชุมชนเข้ามาใช้ห้องสมุดห้องคอมพิวเตอร์และสหกรณ์ร้านค้า โดยโรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการตามสมควร 3) ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน รูปแบบการพัฒนา คือ สร้างความตระหนักในการ สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ยกย่องชมเชยผู้ปฏิบัติกิจกรรมทุกคน 4) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน รูปแบบการพัฒนา คือ วางแผนปฏิบัติการให้ความรู้แก่ชุมชนในเรื่องการจัดการศึกษาของโรงเรียนตลอดจนบทบาทหน้าที่ของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและระดมทุนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา ยกย่องชมเชยผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกคน กำกับ ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป 5) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น รูปแบบการพัฒนา คือ วางแผนกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้เป็นรูปธรรม ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เป็นผู้นำและสนับสนุนให้มีการก่อตั้งสมาคมผู้ปกครอง สมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

1.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นเพราะโรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอให้ความร่วมมือกับชุมชนตามโอกาสต่าง ทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ การเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ประเพณี งานบุญต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรมอันเป็นสาธารณะประโยชน์ตามความเหมาะสม และผู้ปกครองมีความต้องการและยินดีให้โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 197) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตามแนวทางบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ไว้ว่า บุคคลรอบคร้วชุมชนองค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพสถาบันศาสนาสถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นนอกเหนือจากรัฐเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนา

ความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชนสังคมและประเทศชาติ

1.4 ด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าโรงเรียนได้จัดกิจกรรมขึ้นเพื่อตอบสนองต่อผู้เรียน และมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น เช่น กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันเด็ก ทำให้โรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับ วิรัชชาติ ชมภูหอง (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านสนาม อำเภอบึงสามพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันเป็นการพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยศึกษาจากผลประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สม.) และรายงานการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับพอใช้ และได้ใช้แบบสอบถาม ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ปรากฏว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น กลุ่มผู้วิจัยจึงร่วมกันวางแผนกำหนดแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งกำหนดขึ้นมา 6 กิจกรรม และได้ดำเนินการพัฒนาพบว่า ผู้บริหารและครูสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษา ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา และมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการศึกษาต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ชุมชนเกิดความพึงพอใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี การพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดการศึกษา โดยใช้การมีส่วนร่วมเป็นแนวทางในการพัฒนาครั้งนี้ สามารถช่วยให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านสนาม อำเภอบึงสามพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต2 บรรลุเป้าหมาย โดยคณะครู ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาทุกด้าน ส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ดีขึ้น

2. ด้านความแตกต่างทางด้านอายุ พบว่าในภาพรวมผู้ปกครองที่มีอายุ 31- 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 20-30 ปี ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ปกครองที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป ได้เข้าร่วมกิจกรรมและมีความสัมพันธ์กับโรงเรียนเป็นเวลายาวนาน และได้ร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 20 - 30 ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ 20-30 ปี ในด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 31- 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่า

ผู้ปกครองที่มีอายุ 20-30 ปี ส่วนในด้านการให้บริการแก่ชุมชน พบว่า ผู้ปกครองทุกช่วงอายุมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของโรงเรียนคอนสแตนซ์วิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอจากผลการวิจัย

- 1.1 ในด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนควรมีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของโรงเรียนให้ชุมชนได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ
- 1.2 ในด้านการให้บริการ โรงเรียนควรส่งเสริมให้คณะครูร่วมแสดงความคิดเห็นและให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในโอกาสต่าง ๆ
- 1.3 ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โรงเรียนควรส่งเสริมให้ คณะครูได้เข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนที่จัดขึ้นตามโอกาสต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- 1.4 ในด้านการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีวิทยากรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- วีระชาติ ชมภูหลง. 2553. *การพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านสนาม อำเภอบึงสามพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัษราชภัฏมหาสารคาม.*
- สมเดช สีแสง. 2541. *คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545. ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.*
- เสงี่ยม บำรุงพงษ์. 2553. *การพัฒนารูปแบบการสร้างสัมพันธ์ชุมชนของโรงเรียนบ้านหนองจอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัษบูรพา.*
- อรัญ สุขสวัสดิ์. 2553. *ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาในเครือข่ายของการศึกษาสุนทรภู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*